

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Spanning...

Het is stil op straat.

Het is zes uur. Bijna heel Nederland zit aan de buis gekluisterd, want daar is het sinterklaasjournaal. Een prachtig programma voor jong en oud. Veel volwassenen kijken daar naar. Want het zit knap in elkaar. Er worden grapjes gemaakt en woordspelingen, die kinderen misschien niet zo snel door zullen hebben, maar volwassenen wel. En de link naar de actualiteit is er ook. Nu bijvoorbeeld met het nootpakket dat uitgedeeld zal worden als de pakjes voor pakjesavond niet op tijd terecht zullen zijn. De verwijzing naar het noodpakket is duidelijk.

Voor de kleintjes is het spannend. Gaat het allemaal wel goedkomen? Gelukkig komt het altijd en op tijd goed. De meerdere lagen in het verhaal, de zorgvuldige teksten het maakt het kijken tot een klein dagelijks feestje. En gelukkig is ons aller Dieuwertje niet vergeten. Ze heeft heel veel programma's gemaakt, maar iedereen kent haar van het sinterklaasjournaal. Heel subtiel heeft ze haar plek in het journaal van dit jaar. Niet vergeten.

In ons werk in de uitvaartbranche is dat één van de belangrijkste dingen: de herinnering op een goede manier levend houden. Dat betekent zorgvuldig te werk gaan. Natuurlijk is het overlijden bij een uitvaart nog vers en zal de herinnering er vanzelfsprekend zijn. Maar ook later als het leven voor de meesten zijn gewone gang weer gaat, is een goede herinnering van levensbelang.

En een goede uitvaart maakt daar een cruciaal deel van uit. Die moet als het ware geruisloos georganiseerd zijn, zodat de inhoud alle aandacht krijgt. Ik heb een enorme waardering voor uitvaarleiders en organisaties die dat perfect doen. Persoonlijke aandacht heet dat. Maatwerk. Ook al moet je soms 'nee' verkopen. Deze nieuwsbrief kan daarbij helpen.

Neem dus een kop koffie of thee, kijk eerst het sinterklaasjournaal en lees dan deze nieuwsbrief.

*Ik wens u veel leesplezier
Afke den Hollander.*

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Hij komt, hij komt.....
- * Regiovergaderingen 2025
- * Ljochtsjesjûn yn Kollumersweach
- * De Wijk heeft speciale brievenbus voor 'hemelpost'
- * Natuurbegraven steeds vaker mogelijk in de stad
- * Nieuwe luidklok voor begraafplaats Terschuur
- * Uitvaarten reportage

Hij komt, hij komt.....

....zo klinkt het af en toe. Waar? In het Sinterklaasjournaal, een paar lekker ontspannende minuten. En ontspanning is nodig als iedere keer weer een deadline nadert en er soms veel moet gebeuren. Prioriteiten stellen is nodig. Een provinciale bijeenkomst van alle Wensbus-organisaties waarbij ik niet echt een dragende rol heb vanochtend toch maar weer laten schieten. Want de deadline voor mij was dinsdagavond kopij nieuwsbrief FKB en dat lukte maar net waardoor andere dingen weer bleven liggen.

Gisteren bij het Leger des Heils het bezoek van het voltallige college van B&W van de Gemeente Brunssum. Presentatie geven, hetgeen natuurlijk ook de nodige voorbereidingstijd vergde, en rondleiden en zo verder kennis maken met nu ook de burgemeester in ons gebouw. De vier wethouders waren al ruimschoots bekend maar het is goed om ook hen wat meer inzicht te kunnen geven via die presentatie en in delen van het gebouw die voor hen nog onbekend waren. Goed om zo ook het werk door vrijwilligers te kunnen laten zien en de activiteiten die er voor en met onze medemens worden gehouden.

Zo even bezig zijn met al die mensen, lekker ontspannend. Kost natuurlijk wel tijd.

En zo op een ander front ook lekker druk bezig. Zeker ook richting een ander feest waarin ook "Hij komt, hij komt...." Maar dan toch anders! "Hij komt, hij lang verwacht".. We zijn in de gelegenheid om "kerstpakketten" te geven aan bijna 200 mensen vanuit de Schuldpreventie en dergelijke. Veel contacten met hulpverleners, ondersteuners, en van daaruit ook dan de mensen die zij ondersteunen en zonder uitzondering in probleemsituaties.

Ontspannend blijft het dagelijkse wandelingetje met door die grillige Maas iedere keer andere benodigde routes door het natuurgebied want het water komt en gaat afhankelijk van hoe het regent in de Ardennen.

De afgelopen weken ook nog intensiever door alle voorbereidingen van de landelijke collecte, het zorgen dat mede-coördinatoren alle spullen krijgen voor hun collectanten, en met name het zorgen dat het in alle plaatsen ook goed gaat lopen. Maar, deze week zijn de collectanten actief en is het dus relatief rustiger.

Mijn gedachtecronkel?

Terugdenkend aan de regiovergaderingen en de fijne ontmoetingen zo met elkaar zie ik al die bestuurders van verenigingen weer die ook vaak druk bezig zijn voor hun medemens. Zij zorgen ervoor dat alles blijft reilen en zeilen.

Heel fijn deze onbaatzuchtige inzet voor de ander.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illichoven, 25 oktober 2025).

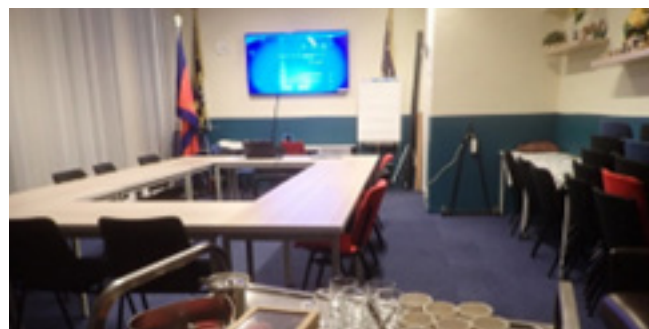
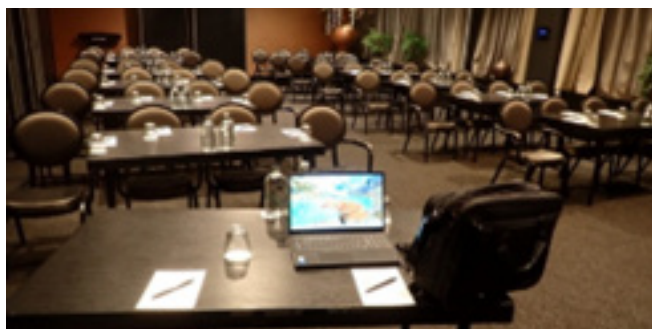
Regiovergaderingen 2025

We zien terug op heel fijne ontmoetingen met elkaar in de goed bezochte regio-vergaderingen in Wierden, Hoorn en Treebeek.

Fijn om in Hoorn nu ook aan vereniging Bakhuizen, in de persoon van Margriet Dijkstra, de oorkonde uit te kunnen reiken. Zij zijn één van de drie verenigingen die al sinds de oprichting van de FKB in 1948 lid zijn van de FKB. Verder heel fijne interactie in alle bijeenkomsten.

Navolgend een korte foto-impressie:

Veertien inwoners van Dijk en Waard ontvangen Koninklijke onderscheiding waaronder twee bestuursleden van de Algemene Uitvaartvereniging De Laatste Eer.

Heer M. (Marco) Kroon

Lid in de Orde van Oranje-Nassau

De heer Kroon (16-04-1962) is sinds 1986 actief voor de kerken in Veenhuizen en Heerhugowaard. Hij is betrokken bij het beheer en onderhoud van de Veenhuizerkerk en houdt toezicht op het gebruik van het gebouw. Sinds 2011 verzorgt hij de administratie van de begraafplaats bij de Ontmoetingskerk. Vanaf 1994 vertegenwoordigt hij de Veenhuizerkerk in het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Heerhugowaard. Sinds 1991 is hij voorzitter en secretaris van de Algemene Uitvaartvereniging 'De Laatste Eer'. Hij organiseert de jaarlijkse kermis, klaverjasavonden en kinderspelen in Veenhuizen en is sinds 1991 ook secretaris van Stichting Dorpshuis Veenhuizen. Binnen LTO Noord was hij tussen 1997 en heden actief als bestuurslid met de portefeuille veehouderij, eerst in Heerhugowaard en later binnen de fusie-afdeling HLS. Bij Schaakclub Aartswoud is hij sinds 1997 lid en sinds 2008 bestuurslid. In 2023 werd hij penningmeester. Hij is verantwoordelijk voor praktische zaken, materiaalbeheer en de lief- en leedcommissie. De heer Kroon combineert zijn brede maatschappelijke inzet met zijn werk als veehouder.

Mevrouw A.C. (Annet) Kroon-Beemsterboer

Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Mevrouw Kroon-Beemsterboer (27-12-1962) is sinds 1987 actief binnen de kerkelijke gemeenschap van Veenhuizen. Als koster van de Veenhuizerkerk coördineert zij activiteiten, onderhoud, publicaties en organiseert ze onder andere de Open Monumentendag. Van 1993 tot ca. 2005 was mevrouw sectielid in de Parochieraad en daarna nog enige jaren notulist. Daarnaast verzorgde zij jarenlang het secretariaat van de parochie en de kerkbijdrage aan het Dorpsblad. Ze was ook betrokken bij de sectie Diaconie en het opstarten van het Lourdeswerk in Heerhugowaard. Sinds 1992 organiseert Kroon-Beemsterboer samen met haar echtgenoot - ook gedecoreerd - de kermis in Veenhuizen. Ze vervult daar verschillende taken tijdens de driedaagse festiviteiten, van planning tot begeleiding van spelonderdelen. Ook coördineerde mevrouw de jaarlijkse schoonmaakactie voor zwerfafval in het dorp. Binnen Vrouwen van Nu vervulde zij twee termijnen als secretaris en was ze medeorganisator van het 80-jarig jubileum. Al meer dan 30 jaar is zij actief bij toneelvereniging TOGIDO als lid, penningmeester, secretaresse en souffleuse. Van 2001 tot 2019 was mevrouw Kroon vrijwilliger bij een handbalvereniging. Ze coachte teams, maakte planningen voor zaal- en kantinediensten en begeleidde wedstrijden.

Ljochtsjesjûn yn Kollumersweach

Begraffenisvereniging 'De Laatste Eer' organiseert op zondag 23 november om 18.30 uur een Ljochtsjesjûn rondom de begraafplaats van de Alde Tsjerke in Kollumersweach. Jong en oud, alleen of samen – iedereen is welkom.

Mei-inoar betinke

De avond is bedoeld om dierbaren te gedenken. Het maakt niet uit hoe lang het geleden is, waar de laatste rustplaats is of wat de geloofsovertuiging was. Tijdens de Ljochtsjesjûn kan er een mooie verlichte route worden gelopen bij de begraafplaats met muziek en zang. Deelnemers mogen een foto delen van een dierbare die ze willen gedenken.

Deze foto kan voor 7 november gestuurd worden naar de organisatie van de Ljochtsjesjûn via hedzer.kooistra@kpnmail.nl. Begraffenisvereniging 'De Laatste Eer' maakt er een bijzondere creatie van die te zien is op de Ljochtsjesjûn.

Ljochtsjesjûn Foto: Peter Tromp Fotografie

Opnames 'Ik mis je'

In de maand oktober bezoekt Marleen Stelling van het EO-programma 'Ik Mis Je' de begraafplaats in Kollumersweach. Ze gaat in gesprek met mensen uit de regio over bijzondere herinneringen en het missen van dierbaren.

Bron: Actief Online.nl, Kollumersweach, 06-11-2025, Sjaak.

Interview

'Nog steeds een beetje taboe'. Rouwfotografe Patricia Petrick (44) laat nabestaanden met andere ogen naar de dood kijken

Patricia Petrick aan het werk tijdens een uitvaart. © Foto Gabrielle van Deursen

HOOGKARSPEL Met andere ogen naar de dood kijken is voor Patricia Petrick (44) uit Hoogkarspel een soort tweede natuur geworden, nadat zij zichzelf in 2019 specialiseerde in rouwfotografie. Kort daarna overleed haar eigen moeder en werd zij tegen wil en dank ook ervaringsdeskundige. „Die foto's zijn zo ontzettend waardevol.”

2010 besloot ze haar eigen bedrijfje op te richten. „Ik was zwanger en wilde bodypaintings maken. Dat kon nergens hier in de buurt en ik ben nogal creatief. Dat heb ik dus ook een tijdje gedaan en dat was ook leuk, alleen bracht het niets op.”

De thuisstudio die ze hiervoor had ingericht, besloot ze daarom voortaan te gebruiken voor haar fotografie. Maar ook daarin vond ze niet helemaal wat ze zocht. „Ik fotografeerde families, bruiloften, maar er miste iets en ik was het eigenlijk een beetje zat. Tijdens yoga dacht ik veel na over wat mij nu eigenlijk triggert in foto's en dat is het échte gevoel, de emotie. Die kun je eigenlijk niet goed vangen in een studio of met flits. Dus besloot ik over te stappen op fotograferen met natuurlijk licht en ook meer naar buiten te gaan.”

Vanaf dat moment specialiseerde Patricia zich in het vastleggen van wat zij zelf noemt 'levensveranderende gebeurtenissen'. In zowel uitbundige kleuren als plechtig zwart-wit. Dat kan dus ook nog steeds een geboorte of bruiloft zijn, maar weinig dingen zetten het leven van de achterblijvers zo op z'n kop als het overlijden van een dierbare. En niet alleen op het moment zelf, maar ook nog weken, maanden, zelfs jaren later.

Weinig dingen zetten het leven van de achterblijvers zo op zijn kop als het overlijden van een dierbare. © Foto Patricia Petrick

Niet mee

„Mijn eigen vader is zijn vader verloren toen hij zes jaar oud was. Hij mocht niet mee naar de begrafenis en daarna werd er niet veel meer over gesproken. Zo ging dat vaak in die tijd. Hij heeft dus ook niet veel

herinneringen aan zijn vader. Slechts een paar foto's en ook eentje van hem bij het graf. Maar niets vande uitvaart zelf. Mijn vader heeft daar écht jaren mee rondgelopen en geworsteld, dat gevoel dat hij erhelemaal niet bij betrokken werd en niet goed afscheid heeft kunnen nemen."

Maar ook als je wél bij een uitvaart aanwezig bent, heb je na afloop soms het idee dat het allemaal heel snel gegaan is, dat je bepaalde dingen hebt gemist of gewoon nog eens terug zou willen zien.

„Nabestaanden zitten vaak in een roes, iedereen ervaart het op een andere manier en je raakt gewoon bepaalde details kwijt. Dan kunnen foto's je helpen om die momenten weer terug te halen."

Waarbij ze benadrukt dat het niet alleen gaat om het vastleggen van het verdriet en de tranen. „Natuurlijk zitten die foto's ertussen, maar tijdens uitvaarten wordt er ook gelachen en getroost en gebeuren nog zoveel meer dingen. Ook de symboliek is mooi in beeld te brengen. Het aansteken van een kaarsje, samen een bloemstuk maken, dat soort dingen. Maar ik heb ook eens een uitvaart gehad waarbij iedereen een rood strikje droeg, want dat had écht met oma te maken."

In coronatijd werden overledenen vaak langs de kant van de weg door iedereen uitgezwaaid. © Foto Patricia Petrick

overledene werd langs de kant van de weg door iedereen uitgezwaaid. En omdat er minder mensen bij de uitvaart zelf mochten zijn, zag je opeens ook veel meer live-streams en foto's van uitvaarten. Waarbij foto's voor mensen toch tastbaarder bleken te zijn dan een live-stream, want je kunt veel dichterbij komen."

Patricia besloot in 2019 de opleiding tot Afscheidsfotograaf in Boxtel te volgen. „Een jaar lang. En toen, in 2020, overleed mijn eigen moeder." Tijdens die uitvaart nam niet zij, maar een collega de foto's. „Anders kom je niet toe aan je eigen rouw. Maar wat ik wel heb gedaan de ochtend na het overlijden, is foto's maken van mijn kinderen, terwijl ze bij mijn moeder in de armen op bed lagen. Die foto's zijn ontzettend waardevol gebleken en nog steeds worden ze er af en toe bij gepakt. Mijn dochter heeft ze ook wel eens verscheurd, want het is soms ook even te confronterend. Maar dan print ik ze gewoon opnieuw uit."

Ommekeer

Decennialang zag je zelden fotografen rondlopen bij een uitvaart, maar corona betekende een ommekeer voor de uitvaartbranche en ook voor de rouwfotografie. Grote uitvaarten met veel mensen in een zaaltje konden lange tijd niet, en hoewel dat aan de ene kant ontzettend pijnlijk was, vond er ook een verschuiving plaats naar meer persoonlijke en intiemere uitvaarten. „Om er voor te zorgen dat er toch meer mensen bij konden zijn, vond de uitvaart dan bijvoorbeeld plaats in de tuin", vertelt Patricia. „Of de

Het gaat niet alleen om het vastleggen van verdriet en tranen. „Tijdens uitvaarten wordt er ook gelachen en getroost." © Foto Patricia Petrick

Respectloos

Hoewel er door corona dus anders gekeken wordt naar uitvaarten, blijft het volgens Patricia wel moeilijk om jezelf als rouwfotograaf aan de man te brengen. „Misschien is dat toch nog steeds een beetje het taboe dat er heerst. Dat het gek of respectloos zou zijn om van zoiets foto's van te maken. Terwijl dat natuurlijk niet zo is, je kunt dat juist heel respectvol doen. Het helpt als ik een klik heb met de uitvaartleider en af en toe moet het in de familie eerst bespreekbaar gemaakt worden, omdat niet iedereen wil dat er foto's gemaakt worden. Soms omdat ze bang zijn dat je misschien de uitvaart verstoort. Maar dat doe ik niet. Vaak krijg ik na een uitvaart te horen: 'we hebben je helemaal niet gezien'. Nee, maar ik was er wél.”

Altijd neemt ze naar zo'n eerste, vrijblijvende kennismaking met de familie haar camera mee. En niet zelden worden dan vaak al de eerste foto's gemaakt, van overledene en nabestaanden. „Want ook de momenten vóór en ná een uitvaart zijn vaak heel betekenisvol.”

Bron: NoordHollandsDagblad, 11-10-2025, Sjaak.

De Wijk heeft speciale brievenbus voor 'hemelpost'

Op de begraafplaats in de Wijk is een speciale brievenbus voor 'hemelpost' geplaatst. Iedereen kan vanaf nu een brief of tekening voor een dierbare overledene in de brievenbus doen. Wethouder Albert Haar onthulde de brievenbus zaterdag. Hij sprak van een „mooi initiatief dat navolging verdient”.

Wethouder Albert Haar onthult de brievenbus.

Foto: Benny Spin

De brievenbus is gemaakt en geplaatst door dorpsgenoot Hendrik Wittink van Steenhouwerij van den Brink, op verzoek van Begraffenisvereniging R.I.P. De Wijk - IJhorst. De vereniging bestond in 2024 honderd jaar. Tijdens de algemene ledenvergadering vorig jaar werd dit idee gelanceerd door enkele aanwezigen. De brievenbus wordt regelmatig geleegd en de inhoud wordt zorgvuldig en ongeopend bewaard, laat de vereniging weten. Eens per jaar, rond Wereldlichtjesdag, worden de brieven en tekeningen verbrand, zodat de boodschap symbolisch 'naar de hemel' gaat.

Veel reacties

Begraffenisvereniging R.I.P. kon rekenen op veel aandacht. „Nadat het bericht op sociale media verscheen, was het even hectisch met telefoontjes en berichten van media en radiozenders die het fijne ervan wilden weten,” vertelt bestuurslid Alie de Jonge. Behalve in Havelte bestaan er verder in de regio nog niet veel van dergelijke initiatieven. Ook op de begraafplaats in IJhorst komt er binnenkort een hemelpost-brievenbus te staan.

Bron: Dagblad vh Noorden, Wolder Courant, 17-11-2025, Sjaak.

Lichaam van overledene laten oplossen in water: crematorium in Wilrijk gaat als eerste in ons land ‘aquameren’

Het crematorium in Wilrijk, Pontes, start een proefproject rond aquamatie. Daarbij wordt een lichaam opgelost in water met kaliumhydroxide. De overblijfselen kunnen net als bij een crematie in een urne bewaard worden of uitgestrooid worden. Het proefproject moet onder meer duidelijk maken of het echt milieuvriendelijker is. Er moet ook nog wetgeving rond komen, en dat zal pas ten vroegste in 2027 gebeuren.

Pontes stelt maandag het allereerste aquamatietoestel in ons land voor aan Vlaams minister voor Binnenland Hilde Crevits (CD&V). Daarmee kan het proefproject rond aquameren starten. Het moet een 3e manier worden, naast begraven en cremeren, om lichamen van overledenen te behandelen. Aquamatie werd eerder resomatie genoemd en zo heet het nog altijd in het buitenland.

Aquamatie duurt 3 tot 4 uur

Bij aquamatie of aquameren gaat een lichaam in een drukvat. Dat vat wordt gevuld met water met kaliumhydroxide. Dat chemisch product zit onder meer in poetsproducten en cosmetica. Na 3 tot 4 uur blijft alleen het skelet over. Dat is dan heel poreus en wordt tot poeder verwerkt. “De uitvaartrituelen kunnen dus hetzelfde blijven als bij een crematie. De resten kunnen verstrooid worden of in een urne gedaan worden. Die kan je bewaren, begraven of laten bijzetten in een columbarium”, zegt Tom Wustenberghs, algemeen directeur van Pontes.

Bekijk: “Het biedt ecologische voordelen”, aldus het crematorium

Milieuvriendelijker

Aquamatie zou wel milieuvriendelijker zijn. “Daar hebben we goede aanwijzingen voor. We gaan minder energie - fossiele brandstoffen - verbruiken en minder gassen uitstoten. Het zal wel een van de belangrijkste zaken zijn, die tijdens het proefproject onderzocht worden.” Net zoals na een crematie kunnen de resten verstrooid worden of in een urne bewaard worden

Tom Wustenberghs, algemeen directeur Pontes. Wat er met de restvloeistof moet gebeuren zal ook onderzocht worden. “Buitenlandse voorbeelden hebben wel aangetoond, dat die redelijk neutraal is. Er zou bijvoorbeeld ook geen DNA of genetisch materiaal meer inzitten. Verder onderzoek zal ook moeten uitwijzen of er eventueel bepaalde milieumaatregelen moeten genomen worden.”

Al toegepast in het buitenland

Aquamatie wordt al toegepast in verschillende staten van de VS, in Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Ierland. In Zuid-Afrika koos aartsbisschop Desmond Tutu ervoor. In ons land zal het nog even duren voor het voor iedereen toegankelijk is. De bevindingen van het proefproject moeten leiden tot nieuwe wetgeving. Die zal er ten vroegste in 2027 zijn.

Het tarief zal hetzelfde zijn als bij een crematie, we willen niet dat mensen kiezen op basis van de kostprijs

Tom Wustenberghs, algemeen directeur Pontes

En wat met de kostprijs dan? “Wij willen aquamatie voor hetzelfde tarief als een crematie gaan aanbieden. We willen niet dat mensen voor een bepaalde technologie gaan kiezen op basis van de prijs”, zegt Wustenberghs. “In het algemeen wordt aquamatie als een vriendelijkere, zachtere methode gevoeld. Dan mag de kost dat niet in de weg staan. Het belangrijkste is dat ze de keuze gaan hebben.”

Het lichaam gaat bij aquamatie in een drukvat met water en kaliumhydroxide.

Lichamen geschonken aan de wetenschap

Voorlopig is de technologie niet toegankelijk voor iedereen. Het proefproject zal gebeuren met lichamen die aan de wetenschap geschonken zijn. Er zijn onderzoekers en experts bij betrokken van de Universiteit Antwerpen, de KU Leuven, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en Aquafin. Naast milieu-effecten zullen ook onder meer ethische kwesties onderzocht worden.

Willen we dit wel?

Nog een vraag is, of het grote publiek ervoor openstaat. In het centrum van Antwerpen horen we verdeelde meningen. “Ik heb er geen enkel probleem mee, ik ben dan toch dood, het maakt me niet uit”, zegt een vrouw schijnbaar onbewogen. Een man denkt er helemaal anders over: “Nee, geen optie voor mij. Ik vind het maar luguber. Geef mij maar een gewone crematie.”

Je gaat terug naar de natuur, en hoe dat maakt voor mij niet uit

Passant in het Antwerpse stadscentrum

“Het lijkt me wel een zuivere manier, als er niet al te veel chemicaliën gebruikt worden”, denkt een vrouw. “Als je ziet dat graven op begraafplaatsen amper nog onderhouden worden, kan het wel een goede oplossing zijn. Misschien moeten we er wel nog even aan wennen?”

Veel mensen hebben er ook al over nagedacht. “Begraven onder een blauwe steen is niets voor mij”, zegt een man. “Ik heb ‘veraarding’ al overwogen. Dat is ook een nieuwe techniek. Het belangrijkste voor mij is, dat er geen resten meer overblijven en dat iedereen daar elk jaar verplicht naartoe moet. Je gaat terug naar de natuur, daar gaat het om. En hoe dat gebeurt, maakt voor mij niet zoveel uit.”

Bron: VRT.be, 20-10-2025, Sjaak.

Uitvaarten voor mensen in armoede: ‘Iedereen verdient een bezielde begrafenis’

Katya Verstraelen (54) is voorgangster bij uitvaarten. Ze verzorgde ondertussen meer dan 200 diensten en één ding valt haar op: dat mensen in armoede zelfs tijdens een begrafenis minder krijgen. Die onrechtvaardigheid wil Katya niet accepteren, daarom zal ze voortaan uitvaarten van OCMW-cliënten gratis voorgaan. “Een ziellose begrafenis bestendigt generatiearmoede.”

“Natuurlijk weet ik dat een waardige begrafenis geen wonderoplossing is. Maar ik geloof wel dat je in dat samenzijn mensen een heel klein beetje kan optillen.”

(door Martin, Note: Een OCMW, voluit ‘Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn’, verzekert een aantal maatschappelijke dienstverleningen en zorgt zo voor het welzijn van iedere burger. Elke gemeente of stad in België heeft een eigen OCMW

dat een brede waaier aan diensten aanbiedt. De OCMW's werken vaak zelf samen met lokale verenigingen.)

Minderwaardigheidsgevoel

“Je moet niet te veel moeite doen, het is maar voor een OCMW-cliënt.” Met die woorden trof een begrafenisondernemer Katya Verstraelen recht in haar ziel. Sinds 2019 leidt ze als professioneel voorgangster burgerlijke uitvaarten in goede banen. Slechts één begrafenis bleef echt aan haar kleven, die van de OCMW-cliënt waar ze niet te veel energie moest insteken. “Toen ik van die dienst thuiskwam, heb ik heel hard gehuild”, vertelt Katya. “Dat ene zinnetje haakte aan mijn eigen minderwaardigheidsgevoel. Die uitspraak, de neerbuigendheid: het maakte me boos en verdrietig.” “Ik begon er af en toe over te schrijven op sociale media, maar onlangs dacht ik: Wordt het eens geen tijd dat ik iets doe? Dat was voor mij de geboorte van een netwerk ‘sociale voorgangers’: mensen die op vrijwillige basis afscheidsmomenten willen verzorgen voor wie anders uit de boot valt. Zelf zal ik nu uitvaarten van OCMW-cliënten gratis voorgaan.”

Stigma

Katya komt uit een familie waarin de omstandigheden niet bepaald kansrijk waren. “Ik weet hoe het voelt om gestigmatiseerd te worden. In de blik van mensen – leerkrachten, ouders van vriendinnetjes – las ik dingen die ik als kind niet kon thuisbrengen, maar die wel veel schaamte opriepen. Heel mijn leven heb ik met dat gevoel geworsteld. Ik weet als de beste wat het is om me minder te voelen. Ik wil niet dat mensen dat ook nog eens op een begrafenis moeten ervaren.” Toen Katya's tante in 1996 overleed, kwam het gevoel niet belangrijk genoeg te zijn opnieuw hard binnen. “Tijdens haar uitvaartdienst voelde het alsof niet alleen zij, maar ook wij als familie minder waren”, vertelt Katya. “Het waren de beginjaren van de burgerlijke uitvaarten, ondertussen is er wel wat veranderd, maar toch. Ik voelde verontwaardiging en verdriet omdat de dienst niet overeenstemde met wat mijn tante voor mij betekend had. Ik was nog heel jong en door mijn situatie extreem onzeker, maar toch heb ik de dag nadien bij het crematorium gesolliciteerd. Omdat ik wist dat ik het beter kon.”

Uiteindelijk zou het nog vele jaren duren voor je professioneel voorganger werd.

“Ik kreeg een beleefd antwoord dat ik nog te jong was en de nodige levenservaring miste. Ik heb dat antwoord geaccepteerd en jarenlang niets meer met mijn ambitie gedaan. Tot mijn eigen moeder overleed. Ik voelde heel duidelijk: ‘Er mag gebeuren wat wil, ik doe de dienst voor ons ma zelf. No way dat zij niet het waardige afscheid krijgt dat ze verdient!’” “Met de hulp van mijn toenmalige partner en wat vrienden is het gelukt haar een mooie dienst te geven. Kort nadien voelde ik: dit wil ik blijven doen. Na mijn eerste sollicitatie bij een begrafenisondernemer mocht ik meteen beginnen. Zo ben ik professioneel voorganger geworden.” “Voor een begrafenis ga ik uitgebreid in gesprek met de familie van de overledene. Eigenlijk mag ik elke keer opnieuw een geleefd leven ontrafelen. Tijdens de uitvaart breng ik een authentiek verhaal, waar de nabestaanden moed uit putten. Iedereen in de zaal moet het gevoel krijgen dat hij de overledene door en door gekend heeft. Zo kunnen de mensen op de eerste rij voelen dat iedereen achter hen een steun is.”

Je hart ligt bij mensen in armoede, maar de ironie is dat je de voorbije jaren amper zulke begrafenissen verzorgd hebt.

“Omdat ze zelden een dienst die naam waardig krijgen! Mensen in armoede, zeker OCMW-cliënten, krijgen haast nooit een plechtigheid in een aula. Ze moeten genoeg nemen met een bijeenkomst op de begraafplaats zelf. Daar komt geen voorganger aan te pas.”

Eenzame uitvaart: 'De zoon kan de begrafenis niet bijwonen'

"De begrafenis is veel korter en soberder. Slechts een minuutje of twintig, met in het beste geval drie in plaats van zes liedjes. En met meestal alleen standaardtekstjes, tenzij iemand in de familie iets wil en kan schrijven. Wie minder geld heeft, wordt minder begraven. Over ongelijkheid gesproken." "Mensen staan er wellicht niet bij stil, maar weet je wiens afscheidsmoment binnenkort door ChatGPT geschreven zal worden? Juist, dat van de mensen die niet het geld hebben om een voorganger te betalen."

Waarom is dat alles volgens jou zo problematisch?

"De persoon die gestorven is, weet natuurlijk niet meer dat hij of zij maar een mindere dienst krijgt. Maar de kinderen, de familie, wél. Hoe is het voor een kind om te beseffen dat het leven van mama of papa minder waard was dan dat van een ander? En waarom vinden we dat als maatschappij normaal?"

"Het is ethisch gezien onrechtvaardig, een vorm van stigmatisering voorbij de dood. Als we mensen in armoede ook nog eens minderwaardig begraven, is dat een bevestiging van generatiearmoede. Mensen incorporeren het gevoel dat ze minder zijn, ook op een begrafenis. Daar ben ik echt van overtuigd."

Maar mensen beseffen zelf niet altijd dat ze minder goed behandeld worden?

"Nee. Je eigen leven, je eigen gezin: dat is ieders referentiepunt. Een vis in een bokaal weet ook niet dat daarbuiten nog een oceaan is. Ik kan daarover meespreken. Het heeft lang geduurd voor mijn wereld opengegaan is, en ik denk dat dat bij iedereen zo is." "Mensen die het heel hun leven met minder moeten doen, accepteren dat ook op een begrafenis. Omdat ze het gewend zijn, of omdat ze niet anders weten. Maar daar wil ik dus een tegengewicht bieden." "Natuurlijk weet ik dat een waardige begrafenis geen wonderoplossing is. Maar ik geloof wel dat je in dat samenzijn mensen een heel klein beetje kan optillen. Een begrafenis is altijd het begin van iets nieuws."

Verklaar.

"Ik geef het voorbeeld van mijn vader. Heel zijn leven was hij een redelijk stugge man. Maar na de dood van mijn moeder is hij veel zachter en liefdevoller geworden. Die begrafenis heeft iets veranderd. Terwijl de uitvaart van mijn tante vooral de bevestiging was dat we blijkbaar minder waren."

"Mensen beginnen na de dood van een geliefde met rouw en verwerking. Dus moet je die begrafenis aanwenden om iets goeds te doen. Als voorganger heb ik de kans om mensen een bepaalde erkenning te geven, die ze misschien heel hun leven niet gekend hebben en ook niet verwachten. Daar zitten veel kansen."

"In het geval van armoede kan je tonen dat mensen niet minder zijn omdat ze minder hebben. Maar het gaat niet alleen over armoede, ook over bijvoorbeeld familiale of criminele feiten. Of alcoholverslaving, bijvoorbeeld. Er sterven zoveel mensen door alcohol, ik had geen idee!"

"Als je zulke problemen en trauma's op een waardige manier kan benoemen op een begrafenis, voel je een zucht van verlichting door de zaal gaan. 'Oef! De olifant is uit de kamer!' Er worden geen taboes begraven. Er wordt erkenning gegeven. Mensen kunnen verder. Een warme afscheidsviering is de best mogelijke start van de nieuwe levensfase."

Vind je veel bijval voor je verhaal?

"Nee, niet echt. Het voelt als een heel eenzame strijd. In die zeven jaar dat ik in de uitvaartwereld werk, ben ik nog niemand tegengekomen die er echt een punt van maakt. Blijkbaar hebben we er ons bij

neergelegd dat begrafenissen voor mensen in armoede minder mogen zijn.”

“Wat het zo moeilijk maakt, is dat mensen in armoede het zelf ook niet altijd beseffen. Mensen die weinig hebben, kunnen niet zo goed ontvangen. En ze laten zich snel overbluffen. Het zijn niet de arme mensen die bij de begrafenisondernemer met bepaalde eisen komen.”

Om die reden ga je uitvaarten van OCMW-cliënten voortaan gratis voor.

“Ja. De OCMW’s mogen me bellen, net als begrafenisondernemers uit het Antwerpse. Iedereen verdient een bezielde begrafenis, met een voorganger die zijn tijd neemt, naar de familie luistert en een dienst brengt die een nieuwe start kan betekenen.”

“Ik heb jarenlang fulltime als voorganger gewerkt, maar ik voelde dat ik niet dicht genoeg bij mijn eigen waarden kon blijven. Daarom heb ik twee jaar bij het OCMW van Kruibeke gewerkt. Ik deed een job die ik graag deed en kon tijd nemen om na te denken over mijn uitvaartwerk. Nu combineer ik opnieuw een job met vrijwillige uitvaarten voor mensen in armoede.”

Je hebt van je eigen job dus vrijwilligerswerk gemaakt?

“(Aarzelend) Daar komt het misschien wel op neer, ja. Dat bewijst hoe belangrijk ik dit vind.”

“Binnenkort start ik mijn eigen opleiding voor mensen die voorganger willen worden. Ik geef de vorming zo goed als gratis weg. Maar in ruil moeten de cursisten zich wel engageren voor vijf gratis diensten voor OCMW-cliënten.”

Zie je nog oplossingen?

“Moeilijk. In ons land krijgen OCMW-cliënten 2.300 euro voor een uitvaart. Op zich is dat fantastisch, er zullen weinig landen zijn waar het mogelijk is. Maar een gewone dienst kost minstens 3.000 euro, dus ja... Ik wil de begrafenisondernemers niet met de vinger wijzen. Iedereen in de sector doet zijn best. Ik wil vooral dat we ons bewust worden van de ongelijkheid, die zelfs in de dood voortleeft.”

“Ik ga nu op zoek naar begrafenisondernemers die hun aula gratis ter beschikking stellen in ruil voor een gratis sociale voorganger. Elke dienst die we zo kunnen behartigen, betekent alvast een menselijk verschil.”

Rouwexperte Uus Knops: ‘Iemand sterkte toewensen, is niet per se het meest helpende’

“Een eerste stap is alvast om het thema bespreekbaar te maken. Ik hoop dat er toch nog mensen zijn die hier wakker van liggen. En ik nodig iedereen uit om mee na te denken. Ondertussen mogen OCMW’s contact met me opnemen.”

“Uit mijn eigen werkervaring bij het OCMW weet ik dat er heel veel sociale professionals zijn die een groot hart hebben voor hun cliënten en hen dus ook een waardige uitvaart gunnen. Al is de realiteit helaas dat OCMW’s vandaag totaal overbevraagd zijn en er vaak tijd ontbreekt om ook hiermee bezig te zijn.”

Bron: Sociaal.net (België), 18-11-2025, Sjaak.

(door Martin, Note: Een OCMW, voluit ‘Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn’, verzekert een aantal maatschappelijke dienstverleningen en zorgt zo voor het welzijn van iedere burger. Elke gemeente of stad in België heeft een eigen OCMW dat een brede waaier aan diensten aanbiedt. De OCMW’s werken vaak zelf samen met lokale verenigingen.)

NATUURBEGRAVEN NEDERLAND

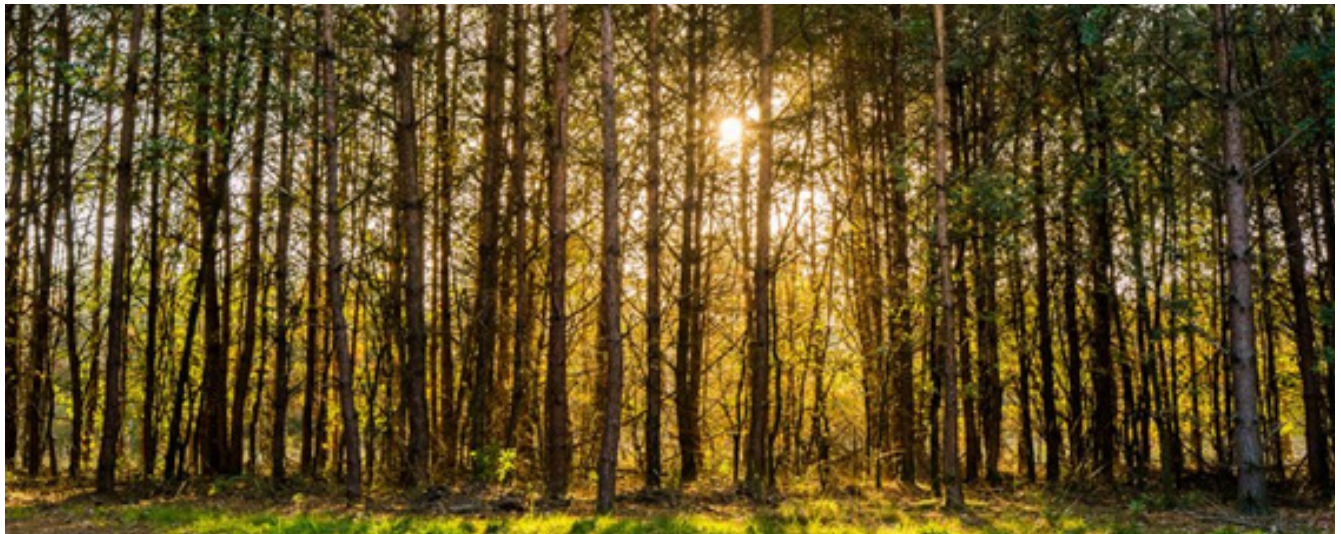
Natuurbegraven steeds vaker mogelijk in de stad

Een plek met ruimte voor weelderige planten, rondfladderende vlinders en rust. Steeds meer mensen kiezen ervoor om begraven te worden op een natuurbegraafplaats. Die begraafplaatsen zijn vooral buiten de stad te vinden, al beginnen er ook in steden initiatieven te ontstaan. Want ook daar groeit interesse in natuurbegraven, ziet de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB). In Nederland zijn er zo'n veertig natuurbegraafplaatsen, vooral in de oostelijke helft van het land. "Voor nabestaanden uit de Randstad kan zo'n graf wel 100 kilometer verderop zijn", zegt Esther Kooistra van de LOB.

Ze ziet dat steeds meer beheerders van stedelijke begraafplaatsen daarom een zogenaamd natuurvak willen inrichten. Dat is mooi, vindt Kooistra. "Mensen vinden het toch fijn om terecht te kunnen bij een begraafplaats in de eigen omgeving."

Natuurbegraven

Hoewel steeds meer mensen worden gecremeerd, blijft er ook een grote groep Nederlanders die worden begraven. Dat gebeurt niet altijd in een gekaderde rij op een kerkhof, maar ook op mooie plekken in de natuur. Op natuurbegraafplaatsen gaan graven op in de natuur en zijn ze niet te herkennen aan een monument of grafsteen. In sommige gevallen ligt er op de begraafplek een houten gedenkteken, dat met de jaren vergaat. De gebieden zijn niet omheind en vrij toegankelijk. Voor sommigen speelt duurzaamheid een rol bij de voorkeur voor natuurlijk begraven. De overledene kan biologisch afbreekbare kleding dragen en de kist bevat geen vervuילend materiaal zoals lak of metaal. In Eindhoven bestaan sinds kort twee natuurvakken op begraafplaatsen van parochie Sint Joris. "Het is heel simpel", zegt bestuurslid Nico van Dongen. "We hoorden dat meer mensen in de natuur begraven willen worden, maar dat de grote parken buiten de stad te ver weg zijn." De begraafplaatsen aan de Doelenstraat en de Kerkhoflaan hadden

beide nog een perceel over. De stukken grond werden van oudsher vrijgehouden voor slachtoffers van een epidemie, vertelt Van Dongen. "Bij uitbraken van tyfus en difterie moesten in korte tijd veel mensen begraven worden, maar dat speelt tegenwoordig niet meer."

Beschermde natuur

En zo kon de parochie een natuurbegraafplaats inrichten, waar plek is voor zo'n honderd graven. Zonder grafmonument, bossen bloemen en kaarsen; de natuur doet het werk ("al moet je het natuurlijk wel een beetje bijhouden"). De oplossing van een natuurvak is volgens Van Dongen een logische ontwikkeling. "We zijn nu een van de eersten in een stedelijk gebied, maar ik verwacht dat er binnen een jaar een stuk meer zijn."

Natuurbegraven NederlandNatuurbegraafplaats in een natuurgebied

Ook in de gemeente Alphen aan den Rijn wordt volgend jaar een natuurvak gerealiseerd, op een begraafplaats in Hazerswoude-Dorp. Ook hier was de aanleiding de groeiende vraag van bewoners, zegt wethouder Relus Breeuwsma. "In eerste instantie wilden we een echte natuurbegraafplaats maken, maar daar bleek de bodem niet geschikt voor", zegt hij. Dus koos de gemeente voor een braakliggend stuk grond op een bestaande begraafplaats. Er komt plek voor circa 200 graven. In Ede bestaat al tien jaar de mogelijkheid tot natuurbegraven op de gemeentelijke begraafplaats. Daar is zoveel belangstelling voor dat er geen plek meer is. "We krijgen elk jaar mailtjes en belletjes van mensen die het graag zouden willen", zegt een woordvoerder van de gemeente. Hoewel Ede dicht bij natuur ligt en de gemeente graag een 'echte' natuurbegraafplaats wilde faciliteren, is dat volgens de woordvoerder nog niet zo makkelijk. "Veel omliggende natuur is beschermd. Je kunt niet zomaar ergens een begraafplaats aanleggen."

'Hoe groener, hoe beter'

De organisatie Natuurbegraven Nederland, die natuurbegraafplaatsen realiseert, herkent de groeiende populariteit van natuurbegraven, ook in stedelijke gebieden. Natuurlijke vakken in steden zijn volgens woordvoerder Hanneke Reijnders op zich een goede ontwikkeling. "Uiteindelijk is het hoe groener, hoe beter. We moedigen ieder initiatief aan dat goed is voor de natuur", zegt ze. "Maar anderzijds wordt een groen vak op een reguliere begraafplaats nooit een openbaar natuurgebied."

Bron: NOS.nl, 11-11-2025, Sjaak.

UITVAARTEN REPORTAGE

Rouwbeurs probeert taboe op dood ‘een beetje te doorbreken’

*De Funeral Assist toont manden van wilgentenen waarin overledenen begraven kunnen worden.
foto Luc Lodder*

Kerkrade Voor het derde achtereenvolgende jaar vond op Kasteel Erenstein in Kerkrade een rouwbeurs plaats. Deze keer met plek voor een uitvaartfotograaf, een erfrechtjuriste en de Funeral Assist.

Een van de geshowde staatsieauto's bij de rouwbeurs in Kerkrade. foto Luc Lodder

Dat is even schrikken! Zondagmiddag, kwart over twaalf, kasteel Erenstein in Kerkrade. Daar staan vier begrafenisauto's op een rijtje op het binnenplein. Alle vier met de achterklep open.

Geen paniek! De wagens maken deel uit van de derde Rouwbeurs die regionale uitvaartondernemingen binnen in de Hof van Erenstein houden. Terwijl - heel toepasselijk - de herfstbladeren van de bomen dwarrelen, kunnen bezoekers een blik werpen op die ene overbreng-auto met brancard of de drie blinkende

staatsieauto's van Funeral Assist. Het bedrijf verhuurt ze voor begrafenissen en crematies aan kleine uitvaartondernemers. „Dan hoeven zij die niet zelf aan te schaffen.”

Binnen staan nog dertien andere ondernemingen, gelieerd aan de uitvaartbranche op deze 'Trouwbeurs zonder T', zoals een van de standhouders het met een knipoog noemt. Het taboe op de dood mag er wel een beetje vanaf, vinden ze.

Erfrechtjurist Judith van Gerwen is een van deelnemers. Zij houdt een korte voordracht voor bezoekers, vraagt het publiek hoeveel procent van alle volwassen mensen 'iets geregeld' heeft. Ze zegt zelf dat dat zestig procent is. Echter, dertig procent van alle testamenten en afspraken blijkt van vóór 1990 te dateren,

*Fletcher Hotel zelf showde hoe een koffietafel er ook kan uitzien.
foto Luc Lodder*

De stand van hospice De Vlinderhof. Foto Luc Lodder

waarschuwt ze. „Je mag je afvragen hoe actueel de laatste wensen dan nog zijn. En in dertig procent van alle afhandelingen ontstaat ruzie, niet op de laatste plaats door het toegenomen aantal samengestelde gezinnen.” Zorg dat je het allemaal goed regelt, wil ze maar zeggen.

Knuffel

Even eerder staat Saskia Essers achter een spreekgestoelte. Ze is ceremoniespreker, is trouwambtenaar,

maar 'doet' ook uitvaarten. Ze komt al 'heel snel, heel dicht bij ontredderde families' als er iemand is gestorven. „Mensen openen zich snel naar mij”, zegt ze. Na afloop van een uitvaart krijgt ze nog wel eens een knuffel van mensen die ze een week eerder nog niet kende. „Het is heel bijzonder om iets moois te kunnen betekenen voor mensen die even wat hulp nodig hebben als het leven op zijn kop staat.”

Bellenblazen

Essers heeft aandacht voor noviteiten in de branche, zoals de toename van live-muziek bij uitvaarten, bellenblazende kinderen of kleinkinderen rondom een kist (die hier zo te zien tegenwoordig trouwens ook

in wilgentenen en ‘circulaire vlasvezel’ beschikbaar zijn). Laatst begeleidde Essers de uitvaart van een man die bij leven graag sjoenkelde. Aan het einde van de dienst brachten nabestaanden hem op een teken van Essers zo licht heen en weer bewegend samen de laatste eer.

Jouke Feenstra is een van de bezoekers. Geen onbekende in de branche, werkte zelf jarenlang voor een begrafenisondernemer. „Totdat ze me wegstuurden om me te vervangen door jonge studenten.” Hij ziet wel wat nieuwigheden, vergeleken met de periode dat hij er nog werkte: „Er is veel verbeterd aan urnen en kisten”, zegt de bezoeker en kenner.

Hospice

Opvallend is de stand van fotografe Nathalie Villier die nu al vier jaar begrafenis en crematies fotografeert op aanvraag van nabestaanden. Vaak begint haar werk al in een ziekte-traject als mensen zich realiseren dat het einde naderbij komt of bezoekt ze zieke mensen in een hospice. „Soms is de sfeer dan wat ongemakkelijk en zeg ik: ‘vertel elkaar eens waar u trots op bent’. Dan zie je dat er hele mooie gesprekken ontstaan. Dat levert vaak de mooiste foto’s op. En het doet mezelf ook goed.”

Nathalie Villier maakt fotoreportages van ziekte-trajecten, crematies en begrafenis. foto Luc Lodder

Bron: De Limburger, 19-10-2025, Sjaak.

Wethouder Mijntje Pluimers-Foeken neemt officieel de nieuwe luidklok op de begraafplaats in ontvangst. Henk Hutten

Nieuwe luidklok voor begraafplaats Terschuur officieel in gebruik genomen

TERSCHUUR Wethouder Mijntje Pluimers-Foeken heeft zaterdagmorgen de nieuwe luidklok op de begraafplaats van Zwarteboek in ontvangst genomen. De klok en de bijbehorende klokkentoren zijn mogelijk gemaakt dankzij de voormalige Onderlinge Begrafenisvereniging Zwarteboek en Terschuur.

Deze vereniging, die sinds 1952 begrafenis en verzekeringen voor inwoners van beide dorpen verzorgde, besloot zich in 2023 op te heffen. Het resterende vermogen

werd bestemd voor een blijvende en waardige toevoeging aan de begraafplaats. De aanleg en plaatsing van de luidklok en toren zijn door de vereniging zelf gerealiseerd. De gemeente Barneveld neemt het beheer en onderhoud van de nieuwe voorziening over. Naast de klok komt een plaquette te staan ter herinnering aan de begrafenisvereniging en haar langdurige inzet voor de gemeenschap. De klok kan, op verzoek van nabestaanden, worden geluid voorafgaand aan een begrafenis. De beheerders bedienen de klok via een gebruiksvriendelijke app. Tijdens de overdracht waren voormalige bestuursleden van de vereniging aanwezig.

Bron: Barneveldse Krant, 23-11-2025, Sjaak.

Veel te leren bij open dag bij crematorium Tilburg: waarom er geen leenkisten bestaan en wat er met kunstheupen gebeurt

Wat gebeurt er met een kunstheup na een crematie? Bestaat er zoiets als een leenkist? Bezoekers mochten zondag alles vragen tijdens de open dag van Crematorium Tilburg en omstreken. „En maken jullie de oven helemaal leeg?”

De vrouw aarzelt even voordat ze haar vraag stelt. „Het is misschien een rare vraag, maar bestaan er leenkisten?” Bij haar thuis hebben ze het er namelijk weleens over. Haar dochter is milieubewust en erg voor duurzaamheid; zij wil later geen kist.

„Nee, leenkisten bestaan niet”, zegt Leo Werdekker, medewerker van Crematorium Tilburg. „Wij maken nooit kisten open, dus een leenkist is niet mogelijk. Maar er zijn wel baarplanken waarop een lichaam in doeken gewikkeld ligt.” Weer wat geleerd, concludeert de vrouw. Waarop Werdekker reageert: „Het is heel goed dat jullie dit bespreekbaar maken in het gezin, zodat je weet wat je later wilt.”

Het crematorium aan de Karel Boddenweg hield zondag een open dag. Bezoekers konden overal een kijkje nemen, maar de grote ‘trekpleister’ was toch wel de ovenruimte met de twee nieuwe elektrische ovens die afgelopen juni in gebruik zijn genomen. Ze werken grotendeels op stroom van zonnepanelen op het dak.

Mevrouw De Kleermaeker luistert geïnteresseerd naar de gestelde vragen. Kunnen crematies direct na elkaar plaatsvinden? Wordt echt alle as uit de ovens gehaald? Op beide vragen is het antwoord ‘ja’. Mevrouw De Kleermaeker was veertig jaar geleden bewoonster van de nabijgelegen Kwendelhof-flat en herinnert zich de opening van het crematorium. Destijds lag het aan de rand van de stad; stadsdeel Reeshof moest nog worden gebouwd.

„Mensen uit de flat waren heel bezorgd”, vertelt ze. „Ze waren bang dat as uit de schoorsteen van het crematorium op hun balkons en de sla in hun volkstuintjes terecht zou komen.” Zelf heeft ze er nooit op gelet, zegt ze.

In het Crematorium Tilburg is onder andere de nieuwe elektrische verbrandingsoven te zien.

Foto Ron Magielse

Kunstheup voor vliegtuigindustrie

Werdekker heeft inmiddels nieuwe bezoekers ontvangen. Ze staan gebogen over twee metalen bakken op een karretje dat voor hem staat. Iemand wil er een foto van maken, dat mag. In een bak liggen schroeven, in de andere kunstheupen en een kunstknie. Dit is materiaal dat overblijft na een crematie.

Wat doen ze daarmee? „De metalen worden een keer per jaar bij alle crematoria in Nederland opgehaald en gewogen”, legt hij uit. „Daarna wordt het gesmolten en verwerkt in de vliegtuig- en auto-industrie. En de opbrengst van het materiaal is voor verschillende goede doelen.” „Oké”, zegt een bezoeker. Weer wat geleerd.

Bron: Brabants Dagblad, bd.nl, 03-11-2025, Sjaak.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Moatsnieder 24
7483 CV Haaksbergen Tel: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

Wijnand Rigter, De Marke 27
7091RB Dinxperlo Tel.: 06 - 55992289
wijnand@dledinxperlo.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

**Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!**

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland	Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink	Tel.: 06 - 22386717
Wijnand Rigter	Tel: 06 - 55992289

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens	Tel.: 0228 - 526740
-----------------	---------------------

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander	Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois	Tel. ; 045 - 5272717

